

Геометрија 3, писмени испит, рок септембар 1, 31. 08. 2021.

1. Дата је крива својом једначином у поларним координатама $r(\theta) = 2\sin^2 \frac{\theta}{2}$.

(a) Доказати да је дата крива кардионида, чији прег представља путању та-

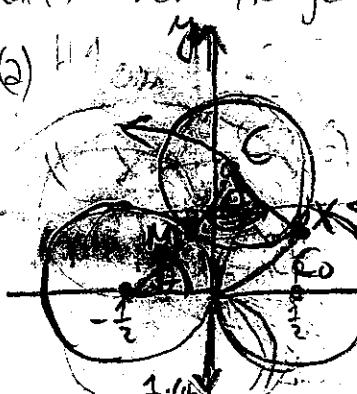
чке са кружнице полупречника $\frac{1}{2}$ која ротира по фиксираној кружници

$$(x+\frac{1}{2})^2 + y^2 = \frac{1}{4}, \text{ кретнући из координатног почетка.}$$

(b) Доказати да је дата крива затворена, одредити функцију дужине лука са почетком у координатном почетку и израчунати њену дужину.

(c) Доказати да је еволута дате криве олет једна кардионида.

(d)

У почетном тренутку $t=0$ центар кружнице која се кртава по кружници $(x+\frac{1}{2})^2 + y^2 = \frac{1}{4}$ налази се у тачки $C_0(\frac{1}{2}, 0)$. Нека је угловна брзина ротације једнака ω_1 . Након времена t , центар C_0 се око x тачке $(-\frac{1}{2}, 0)$ (центра кружнице $(x+\frac{1}{2})^2 + y^2 = \frac{1}{4}$) засротира за угло $\theta = \omega_1 t$ и прелази у тачку (a, b) , за коју важи $(a - \frac{1}{2}) = (\cos \theta - \sin \theta), (\frac{1}{2} - (-\frac{1}{2})) = (\cos \theta - \sin \theta), (1) = (\cos \theta), (0) = (\sin \theta)$. Дакле

$a = \frac{1}{2} + \cos \theta, b = \sin \theta$. Додирна тачка у тренутку $t=0$ је координатни почетак $O(0,0)$ и она се након времена t засротира за угло $\theta = \omega_1 t$ и прелази у тачку $M(x_0, y_0)$, за коју важи $(x_0 - \frac{1}{2}) = (\cos \theta - \sin \theta), (y_0 - 0) = (\sin \theta \cos \theta), (0 - 0) = (\sin \theta \cos \theta)$.

Дакле, $x_0 = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos \theta, y_0 = \frac{1}{2} \sin \theta$. Кружница, која се кртава по кружници $(x+\frac{1}{2})^2 + y^2 = \frac{1}{4}$, ротира се и око свог центра у угловном брзином ω_2 . Како је кртавање без клизања, укупна линијска брзина у ротирној тачки мора бити 0 , тј. $\frac{1}{2}\omega_1 - \frac{1}{2}\omega_2 = 0$.

Дакле, $\omega_1 = \omega_2$. Тачка M се ротира око тачке C за угло $\omega_2 \cdot t = \omega_1 \cdot t = \theta$ и прелази у тачку $X(x, y)$. Дакле, $(x-a) = (\cos \theta - \sin \theta), (x_0-a) = (\cos \theta - \sin \theta), (\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos \theta - (\frac{1}{2} + \cos \theta)) = (\cos \theta - \sin \theta), (-\frac{1}{2} \cos \theta) = (-\frac{1}{2} \cos \theta + \frac{1}{2} \sin \theta)$

$$= (\sin \theta \cos \theta), (-\frac{1}{2} \sin \theta - \sin \theta) = (\sin \theta \cos \theta), (-\frac{1}{2} \sin \theta) = (-\frac{1}{2} \cos \theta \sin \theta - \frac{1}{2} \sin \theta \cos \theta)$$

$$x = a - \frac{1}{2} \cos^2 \theta + \frac{1}{2} \sin^2 \theta = -\frac{1}{2} + \cos \theta - \frac{1}{2} \cos^2 \theta + \frac{1}{2} \sin^2 \theta = \frac{1}{2}(1 + \cos \theta - \sin^2 \theta) + \cos \theta =$$

$$= -\frac{1}{2}(\cos^2 \theta + \sin^2 \theta) + \cos \theta = -\frac{1}{2} \cdot 2 \cos^2 \theta + \cos \theta = \cos \theta (1 - \cos \theta) = 2 \sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2}$$

$$y = b = \frac{1}{2} \cos \theta \sin \theta - \frac{1}{2} \sin \theta \cos \theta = \sin \theta - \sin \theta \cos \theta = \sin \theta (1 - \cos \theta) = 2 \sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta.$$

Лекче, тачка са кружнице која се крета без клизаша по фиксираној кружници $(x+\frac{1}{2})^2 + y^2 = \frac{1}{4}$ припада кривој $\alpha(\theta) = (2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta, 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta)$. То је засебна крива, јер крива која у поларним координатама има једначину $\rho(\theta) = 2\sin^2 \frac{\theta}{2}$ јесте уравнож крива $d: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2$, где је $d(\theta) = (2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta, 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta)$.

(6) Најпре треба приметити да је

$$2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta = (1 - \cos \theta) \cos \theta = \cos \theta - \cos^2 \theta = \cos \theta - \frac{1}{2}(1 + \cos 2\theta) = \cos \theta - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 2\theta \text{ и}$$

$$2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta = (1 - \cos \theta) \sin \theta = \sin \theta - \cos \theta \sin \theta = \sin \theta - \frac{1}{2} \sin 2\theta.$$

Основни период функције $\cos \theta$ је 2π , а основни период функције $\cos 2\theta$ је $\frac{2\pi}{2} = \pi$. Стога је основни период функције $\cos \theta - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 2\theta$ је 2π . Такође, основни период функције $\sin \theta$ је 2π , а основни период функције $\sin 2\theta$ је $\frac{2\pi}{2} = \pi$. Приме томе, основни период функције $\sin \theta - \frac{1}{2} \sin 2\theta$ је 2π , па је 2π основни период функције d . Зато је валидно испитивање криве d и овободно посматрати начин који је неки отворени интервал дужине 2π напр. $(0, 2\pi)$. Крива d је затворена јер је $\lim_{\theta \rightarrow 0^+} d(\theta) = \lim_{\theta \rightarrow 0^+} (2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta, 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta) = (0, 0)$ и $\lim_{\theta \rightarrow 2\pi^-} d(\theta) = \lim_{\theta \rightarrow 2\pi^-} (2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta, 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta) = (0, 0)$.

Т. обе граничне вредности су коначне тачке и једнаке 0. Како се координатни почетак гранична тачка када $\theta \rightarrow 0^+$, функција је дужине лука с почетком у координатном почетку је $\beta: (0, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}$, $\beta(\theta) = \int \|d(u)\| du$.

$$d'(0) = \left(2 \cdot 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cdot \cos \frac{\theta}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \cos \theta + 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cdot (-\sin \theta), 2 \cdot 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \sin \theta + 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cdot \cos \theta \right)$$

$$d'(0) = \left(2\sin^2 \frac{\theta}{2} (\cos \frac{\theta}{2} \cos \theta - \sin \frac{\theta}{2} \sin \theta), 2\sin^2 \frac{\theta}{2} (\cos \frac{\theta}{2} \sin \theta + \sin \frac{\theta}{2} \cos \theta) \right) =$$

$$d'(0) = \left(2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cdot \cos \left(\frac{\theta}{2} + \theta \right), 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \left(\frac{\theta}{2} + \theta \right) \right) = \left(2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2}, 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} \right)$$

$$\|d'(0)\|^2 = 4\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos^2 \frac{3\theta}{2} + 4\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin^2 \frac{3\theta}{2} = 4\sin^2 \frac{\theta}{2} \Rightarrow \|d'(0)\| = 2 \left| \sin \frac{\theta}{2} \right|$$

Како је $\theta \in (0, 2\pi)$, то је $\frac{\theta}{2} \in (0, \pi)$, па је $\sin \frac{\theta}{2} > 0$.

$$\Rightarrow \|d'(0)\| = 2 \sin \frac{\theta}{2} \Rightarrow \beta(\theta) = \int \|d'(u)\| du = \int 2 \sin^2 \frac{u}{2} du = 4 \int \sin^2 \frac{u}{2} \frac{du}{2} = 4 \cdot \left(-\cos \frac{u}{2} \right) \Big|_0^\theta =$$

$$= -4 \left(\cos \frac{\theta}{2} - \cos \frac{0}{2} \right) = -4 \left(\cos \frac{\theta}{2} - 1 \right) = 4(1 - \cos \frac{\theta}{2}) = 4 \cdot 2\sin^2 \frac{\theta}{4} = 8\sin^2 \frac{\theta}{4}$$

$$\text{Дужина криве је } \beta(2\pi) - \beta(0) = \lim_{\theta \rightarrow 2\pi^+} 8 \cdot \sin^2 \frac{\theta}{4} - \lim_{\theta \rightarrow 0^+} 8 \cdot \sin^2 \frac{\theta}{4} = 8.$$

(5) Еволута криве $\alpha: (0, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}^2$ је крива $\beta: (0, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}^2$ таква да је $\beta(\theta) = \alpha(\theta) + \frac{1}{K(\theta)} N(\theta)$, где је $K: (0, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}$ кривина криве α , а $N: (0, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}^2$ је нормални вектор.

$$\alpha'(\theta) = \left(2\sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2}, 2\sin \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} \right) \leftarrow \text{из реда 5}$$

$$\|\alpha'(\theta)\| = 2\sin \frac{\theta}{2} > 0, \text{ јер } \theta \in (0, 2\pi), \text{ па } \frac{\theta}{2} \in (0, \pi), \text{ те је } \sin \frac{\theta}{2} > 0.$$

$\Rightarrow \alpha$ је регуларна у свим тачкама $\theta \in (0, 2\pi)$.

$$\alpha''(\theta) = \left(2\cos \frac{\theta}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \cos \frac{3\theta}{2} + 2\sin \frac{\theta}{2} \cdot \left(-\sin \frac{3\theta}{2}\right) \cdot \frac{3}{2}, 2\cos \frac{\theta}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \sin \frac{3\theta}{2} + 2\sin \frac{\theta}{2} \cdot \cos \frac{3\theta}{2} \cdot \frac{3}{2} \right)$$

$$\alpha''(\theta) = \left(\cos \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2} - 3\sin \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2}, \cos \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} + 3\sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2} \right)$$

$$\begin{aligned} \alpha'(\theta) \times \alpha''(\theta) &= \begin{vmatrix} \vec{x} & \vec{y} & \vec{z} \\ 2\sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2} & 2\sin \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} & 0 \\ \cos \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2} - 3\sin \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} & \cos \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} + 3\sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2} & 0 \end{vmatrix} = \\ &= \left(0, 0, 2\sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} + 6\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos^2 \frac{3\theta}{2} - 2\sin \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2} + 6\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin^2 \frac{3\theta}{2} \right) = \\ &= \left(0, 0, 6\sin^2 \frac{\theta}{2} \right) \Rightarrow \|\alpha'(\theta) \times \alpha''(\theta)\| = 6\sin^2 \frac{\theta}{2} \end{aligned}$$

$$B(\theta) = \frac{\alpha'(\theta) \times \alpha''(\theta)}{\|\alpha'(\theta) \times \alpha''(\theta)\|} = \frac{(0, 0, 6\sin^2 \frac{\theta}{2})}{6\sin^2 \frac{\theta}{2}} = (0, 0, 1)$$

$$T(\theta) = \frac{\alpha'(\theta)}{\|\alpha'(\theta)\|} = \frac{\left(2\sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2}, 2\sin \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2} \right)}{2\sin \frac{\theta}{2}} = \left(\cos \frac{3\theta}{2}, \sin \frac{3\theta}{2} \right)$$

$$N(\theta) = B(\theta) \times T(\theta) = \begin{vmatrix} \vec{x} & \vec{y} & \vec{z} \\ 0 & 0 & 1 \\ \cos \frac{3\theta}{2} & \sin \frac{3\theta}{2} & 0 \end{vmatrix} = \left(-\sin \frac{3\theta}{2}, \cos \frac{3\theta}{2}, 0 \right)$$

$$K(\theta) = \frac{\|\alpha'(\theta) \times \alpha''(\theta)\|}{\|\alpha'(\theta)\|^3} = \frac{3}{4\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin^2 \frac{3\theta}{2}} = \frac{3}{4\sin^2 \frac{\theta}{2}}$$

$$\text{Еволута је } \beta(\theta) = \alpha(\theta) + \frac{1}{K(\theta)} N(\theta) = \left(2\sin \frac{\theta}{2} \cos \theta, 2\sin \frac{\theta}{2} \sin \theta \right) + \frac{4\sin \frac{\theta}{2}}{3} \cdot \left(-\sin \frac{3\theta}{2}, \cos \frac{3\theta}{2} \right) =$$

$$= \left(2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta - \frac{4}{3} \sin \frac{\theta}{2} \sin \frac{3\theta}{2}, 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta + \frac{4}{3} \sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{3\theta}{2} \right). \text{ Кадо је } \sin \frac{3\theta}{2} = \sin \left(\frac{\theta}{2} + \theta \right) =$$

$$= \sin \frac{\theta}{2} \cos \theta + \cos \frac{\theta}{2} \sin \theta \text{ и } \cos \frac{3\theta}{2} = \cos \left(\frac{\theta}{2} + \theta \right) = \cos \frac{\theta}{2} \cos \theta - \sin \frac{\theta}{2} \sin \theta, \text{ следи да је}$$

$$\beta(\theta) = \left(2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta - \frac{4}{3} \sin \frac{\theta}{2} \cos \theta, \left(\sin \frac{\theta}{2} \cos \theta + \cos \frac{\theta}{2} \sin \theta \right), 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta + \frac{4}{3} \sin \frac{\theta}{2} \cdot \left(\cos \frac{\theta}{2} \cos \theta - \sin \frac{\theta}{2} \sin \theta \right) \right) =$$

$$= \left(2\sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta - \frac{4}{3} \sin \frac{\theta}{2} \cos \theta, \left(\sin \frac{\theta}{2} \cos \theta + \cos \frac{\theta}{2} \sin \theta \right), 2\sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta + \frac{4}{3} \sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2} \cos \theta - \frac{4}{3} \sin \frac{\theta}{2} \sin \theta \right) =$$

$$= \left(\frac{2}{3} \sin^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta - \frac{2}{3} \sin \frac{\theta}{2} \cos \theta, \frac{2}{3} \sin^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta + \frac{2}{3} \cdot 2\sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2} \cos \theta \right) =$$

$$= \left(\frac{2}{3} \cdot \frac{1-\cos \theta}{2} \cos \theta - \frac{2}{3} \cdot \sin \frac{\theta}{2} \cos \theta, \frac{2}{3} \cdot \frac{1+\cos \theta}{2} \sin \theta + \frac{2}{3} \cdot \sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2} \cos \theta \right) =$$

$$\begin{aligned}
 &= \left(\frac{1}{3} \cos \theta - \frac{1}{3} \cos^2 \theta - \frac{2}{3} \sin^2 \theta, \frac{1}{3} \sin \theta - \frac{1}{3} \cos \theta \sin \theta + \frac{2}{3} \sin \theta \cos \theta \right) = \\
 &= \left(\frac{1}{3} \cos \theta - \frac{2}{3} \cos^2 \theta - \frac{2}{3} \sin^2 \theta + \frac{1}{3} \cos^2 \theta, \frac{1}{3} \sin \theta + \frac{1}{3} \sin \theta \cos \theta \right) = \left(\frac{1}{3} \cos \theta + \frac{1}{3} \cos^2 \theta - \frac{2}{3}, \frac{1}{3} \sin \theta (1 + \cos \theta) \right) = \\
 &= \left(-\frac{2}{3} + \frac{1}{3} \cos \theta (1 + \cos \theta), \frac{1}{3} \sin \theta (1 + \cos \theta) \right) = \left(-\frac{2}{3} + \frac{2}{3} \cos^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta, \frac{2}{3} \cos^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta \right) = \left(-\frac{2}{3}, 0 \right) + \frac{1}{3} \cdot \left(2 \cos^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta, 2 \cos^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta \right). \text{ Дакле, крива } \beta \text{ је настала од кардиониде} \\
 &\quad \left(2 \cos^2 \frac{\theta}{2} \cos \theta, 2 \cos^2 \frac{\theta}{2} \sin \theta \right) \text{ најпре хомотетијом с кофицијентом } \frac{1}{3}, \text{ а потом трансформацијом} \\
 &\quad \text{за вектор } \left(-\frac{2}{3}, 0 \right). \text{ Када су хомотетија и трансформација трансформације сличности,} \\
 &\quad \text{тј. не мењају облик фигуре, еволута } \beta \text{ је заиста кардионида.}
 \end{aligned}$$

2. Дата је параметризована површ $\Gamma(u, v) = (u - \cosh u, 1 - \cosh u, 4 \sin \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2})$, $u, v \in \mathbb{R}$.

(a) Доказати да је дата параметризација конформна и одредити две фамилије кривих које полове углове између координатних линија.

(b) Одредити средњу кривину дате површи у тачки $(2\pi, 0, 0)$, као и главне и егзиптичке правце (уколико постоје) дате површи у тој тачки.

(c) Доказати да су криве у пресеку дате површи и равни $\Sigma=0$ геодезијске линије на датој површи.

(d) Одредити све главне линије међу координатним линијама дате површи.

(e) Да би параметризација била конформна, потребно је да кофицијенти прве основне форме задовоље једнакости $E=G$, $F=0$.

$$\tau_u(u, v) = (1 - \cosh u, \sinh u, \frac{2}{3} \cos \frac{u}{2} \cdot \frac{1}{3} \operatorname{sh} \frac{v}{2})$$

$$\tau_v(u, v) = (-\sinh u, -\cosh u, \frac{2}{3} \sin \frac{u}{2} \cdot \operatorname{ch} \frac{v}{2} \cdot \frac{1}{2})$$

$$\begin{aligned}
 E(u, v) &= \langle \tau_u(u, v), \tau_u(u, v) \rangle = (1 - \cosh u)^2 + \sinh^2 u + 4 \cos^2 \frac{u}{2} \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} = 1 - 2 \cosh u + \cosh^2 u + \\
 &\quad + \sinh^2 u + 4 \cos^2 \frac{u}{2} \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} = 1 - 2 \cosh u + \operatorname{ch}^2 u + 4 \cos^2 \frac{u}{2} \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} = 1 - 2 \cosh u + \operatorname{ch}^2 u + \\
 &\quad + \cancel{2 \cdot \frac{1 + \cosh u}{2} \cdot \frac{\operatorname{ch} u - 1}{2}} = \cancel{1 - 2 \cosh u + \operatorname{ch}^2 u + \operatorname{ch} u - 1 + \cosh u - \cos u} = \operatorname{ch}^2 u - \cosh u + \operatorname{ch} u - \\
 &\quad - \cos u = \operatorname{ch} u (\operatorname{ch} u - \cos u) + \operatorname{ch} u - \cos u = (\operatorname{ch} u - \cos u)(\operatorname{ch} u + 1)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 F(u, v) &= \langle \tau_u(u, v), \tau_v(u, v) \rangle = (1 - \cosh u)(-\sinh u) - \sinh u \cosh u \operatorname{sh} u + 4 \cos \frac{u}{2} \sin \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} = \\
 &= -\sinh u \cosh u + \cancel{\cosh u \sinh u \operatorname{sh} u} - \cancel{\sinh u \cosh u \operatorname{sh} u} + 2 \cos \frac{u}{2} \sin \frac{u}{2} \cdot 2 \operatorname{sh} \frac{v}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} = \\
 &= -\cancel{\sinh u \cosh u} + \cancel{\sinh u \cosh u} = 0
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 G(u, v) &= \sinh^2 u \operatorname{sh}^2 v + \cosh^2 u \operatorname{ch}^2 v + 4 \sin \frac{u}{2} \cos \frac{u}{2} \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} = \operatorname{sh}^2 u + 4 \cdot \frac{1 - \cosh u}{2} \cdot \frac{\operatorname{ch} u + 1}{2} = \operatorname{ch}^2 u / \cancel{1 + \operatorname{ch} u + 1} - \cosh u - \\
 &\quad - \cos u = \operatorname{ch} u (\operatorname{ch} u - \cos u) + \operatorname{ch} u - \cos u = (\operatorname{ch} u - \cos u)(\operatorname{ch} u + 1) = E(u, v)
 \end{aligned}$$

Дакле, параметризација јесте конформна, што значи да се углови између кривих на површи могу мерити у (u, v) -равни. Када су координатне линије

заправо $u=u_0$ и $v=v_0$, а то су праве паралелне редом u - и v -оси, следи да су у (u,v) - равни криве које полове углове између координатних линија за-право $\pi\theta=u+n_1$ и $\pi\vartheta=-u+n_2$, $n_1, n_2 \in \mathbb{R}$. Према томе, пошто је π конформна па-раметризација, следи да су $\alpha_{n_1}: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3$, $\alpha_{n_1}(u)=\pi(u, u+n_1)$ и $\beta_{n_2}: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3$, $\beta_{n_2}(u)=\pi(u, -u+n_2)$, криве на површи које полове углове између координат-них линија.

(б) Најпре треба одредити вредности параметара u, v тако да је $\pi(u, v)=(2\pi, 0, 0)$.

$$(u-\sin u \operatorname{ch} v, 1-\cos u \operatorname{ch} v, 4 \sin \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2}) = (2\pi, 0, 0)$$

$$4 \sin \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2} = 0 \Rightarrow \sin \frac{u}{2} = 0 \text{ или } \operatorname{sh} \frac{v}{2} = 0 \Rightarrow \frac{u}{2} = k\pi, k \in \mathbb{Z} \text{ или } \frac{v}{2} = 0$$

$$1^{\circ}: \frac{u}{2} = k\pi, \quad \text{тј. } u = 2k\pi, \quad k \in \mathbb{Z}$$

Тада је $\sin u = 0$, па је $2\pi = u - \sin u \operatorname{ch} v = 2k\pi - 0 = 2k\pi$. Дакле, $k=1, \text{тј. } (u=2\pi)$.

Остаје још да се реши једначина $1-\cos u \operatorname{ch} v = 0$.

$$1-\cos(2\pi) \operatorname{ch} v = 0$$

$$1-\operatorname{ch} v = 0$$

$$\operatorname{ch} v = 1 \Rightarrow (v=0)$$

$$\text{Провера: } \pi(2\pi, 0) = (2\pi - \sin(2\pi) \operatorname{ch} 0, 1 - \cos(2\pi) \operatorname{ch} 0, 4 \sin \frac{2\pi}{2} \operatorname{sh} \frac{0}{2}) = (2\pi - 0 \cdot 1, 1 - 1 \cdot 1, 4 \cdot \sin \frac{0}{2} \operatorname{sh} 0) = (2\pi, 0, 0)$$

$$2^{\circ} \frac{v}{2} = 0, \text{тј. } (v=0)$$

Тада је $1-\cos u \operatorname{ch} v = 0$, тј. $1-\cos u \operatorname{ch} 0 = 0$. Дакле, $\cos u = 1$, па је $u = 2k\pi$, да неко $k \in \mathbb{Z}$. Опака је $\sin u = 0$, па је $2\pi = u - \sin u \operatorname{ch} v = 2k\pi - 0 = 2k\pi$, тј. $k=1$. Дакле, решење је $(u=2\pi), (v=0)$.

Потом треба одредити кофицијенте друге основне форме у тачки $u=2\pi, v=0$. За то је потребно одредити вектор нормале у тачки $(u=2\pi, v=0)$.

$$\tau_{uv}(2\pi, 0) = (1-1 \cdot 1, 0 \cdot 1, 2 \cdot (-1) \cdot 0) = (0, 0, 0) \Rightarrow E(2\pi, 0) = 0 = G(2\pi, 0)$$

$|\tau_{uv}(2\pi, 0) \times \tau_{vv}(2\pi, 0)| = 0 \Rightarrow$ површ није регуларна у тачки $u=2\pi, v=0$.

Јо, значи да не постоји тангентни простор у тачки $u=2\pi, v=0$, па није могуће да говорити о средњој кривини, главним и асимптотским правцима у тачки $u=2\pi, v=0$.

(3) У пресеку површи π и равни $z=0$ је задовољен услов $4\sin^2 \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2} = 0$, те је $\sin \frac{u}{2} = 0$ или $\operatorname{sh} \frac{v}{2} = 0$. Акоље, у пресеку површи π и равни $z=0$ налазе се координатне линије $u=2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ и $v=0$. Да би се проверило које од њих јесу геодезијске, потребно је израчунати геодезијске кривине сваке од њих. Нека је $\alpha_k: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3$, $\alpha_k(v) = \gamma(2k\pi, v)$. За тачке на њој је

$$\gamma_u(2k\pi, v) = (1 - \operatorname{ch} v, 0, 2 \cdot (-1)^k \operatorname{sh} \frac{v}{2})$$

$$\gamma_v(2k\pi, v) = (0, -\operatorname{sh} v, 0)$$

$$\gamma_u(2k\pi, v) \times \gamma_v(2k\pi, v) = \begin{vmatrix} \vec{x} & \vec{y} & \vec{t} \\ 1 - \operatorname{ch} v & 0 & 2 \cdot (-1)^k \operatorname{sh} \frac{v}{2} \\ 0 & -\operatorname{sh} v & 0 \end{vmatrix} = (2 \cdot (-1)^k \operatorname{sh} \frac{v}{2} \operatorname{sh} v, 0, (1 - \operatorname{ch} v)(-\operatorname{sh} v))$$

$$\|\gamma_u(2k\pi, v) \times \gamma_v(2k\pi, v)\|^2 = 4\operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} \operatorname{sh}^2 v + (1 - \operatorname{ch} v)^2 \operatorname{sh}^2 v = \operatorname{sh}^2 v (4\operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} + 1 - 2\operatorname{ch} v + \operatorname{ch}^2 v) = \operatorname{sh}^2 v \left(\frac{2}{2} \cdot \frac{\operatorname{ch} v - 1}{2} + 1 - 2\operatorname{ch} v + \operatorname{ch}^2 v\right) = \operatorname{sh}^2 v (2\operatorname{ch} v - 2 + 1 - 2\operatorname{ch} v + \operatorname{ch}^2 v) = \operatorname{sh}^2 v (\operatorname{ch}^2 v - 1) = \operatorname{sh}^2 v \Rightarrow \|\gamma_u(2k\pi, v) \times \gamma_v(2k\pi, v)\| = \operatorname{sh}^2 v \Rightarrow n(2k\pi, v) = \frac{(2 \cdot (-1)^k \operatorname{sh} \frac{v}{2} \operatorname{sh} v, 0, (\operatorname{ch} v - 1) \operatorname{sh} v)}{\operatorname{sh}^2 v}$$

$$n(2k\pi, v) = \left(\frac{2 \cdot (-1)^k \operatorname{sh} \frac{v}{2}}{\operatorname{sh} v}, 0, \frac{\operatorname{ch} v - 1}{\operatorname{sh} v} \right)$$

$$\alpha'_k(v) = \gamma(2k\pi, v) = (2k\pi, 1 - \operatorname{ch} v, 0)$$

$$\alpha''_k(v) = (0, -\operatorname{sh} v, 0)$$

$$\alpha'''_k(v) = (0, -\operatorname{ch} v, 0)$$

$$\kappa_g(v) = \frac{[n(2k\pi, v), \alpha'_k(v), \alpha''_k(v)]}{\|\alpha'_k(v)\|^3} \text{ - геодезијска кривина криве } \alpha_k$$

$$[n(2k\pi, v), \alpha'_k(v), \alpha''_k(v)] = \begin{vmatrix} \frac{2 \cdot (-1)^k \operatorname{sh} \frac{v}{2}}{\operatorname{sh} v} & 0 & \frac{\operatorname{ch} v - 1}{\operatorname{sh} v} \\ 0 & -\operatorname{sh} v & 0 \\ 0 & -\operatorname{ch} v & 0 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow \alpha'_k \text{ су геодезијске за све } k \in \mathbb{Z}$$

Нека је $\beta: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3$, $\beta(u) = \gamma(u, 0)$. За тачке на њој је

$$\gamma_u(u, 0) = (1 - \cos u, \sin u, 0)$$

$$\gamma_v(u, 0) = (0, 0, 2 \sin \frac{u}{2})$$

$$\gamma_u(u, 0) \times \gamma_v(u, 0) = \begin{vmatrix} \vec{x} & \vec{y} & \vec{t} \\ 1 - \cos u & \sin u & 0 \\ 0 & 0 & 2 \sin \frac{u}{2} \end{vmatrix} = (2 \sin u \sin \frac{u}{2}, -2 \sin \frac{u}{2} (1 - \cos u), 0)$$

$$\|\gamma_u(u, 0) \times \gamma_v(u, 0)\|^2 = 4 \sin^2 u \sin^2 \frac{u}{2} + 4 \sin^2 \frac{u}{2} (1 - \cos u)^2 = 4 \sin^2 \frac{u}{2} (\sin^2 u + 1 - 2 \cos u + \cos^2 u) = 4 \sin^2 \frac{u}{2} (2 - 2 \cos u) = 8 \sin^2 \frac{u}{2} \cdot (1 - \cos u) = 8 \sin^2 \frac{u}{2} \cdot 2 \sin^2 \frac{u}{2} = 16 \sin^4 \frac{u}{2}$$

$$\Rightarrow \|\tau_u(u,0) \times \tau_v(u,0)\| = 4 \sin^2 \frac{u}{2} \Rightarrow n(u,0) = \left(2 \sin u \sin \frac{u}{2}, -2 \sin \frac{u}{2} (1-\cos u), 0 \right).$$

$$n(u,0) = \left(\frac{2 \cdot 2 \sin \frac{u}{2} \cos \frac{u}{2} \sin \frac{u}{2}}{\sin^2 \frac{u}{2}}, -\frac{2 \sin \frac{u}{2} \cdot 2 \sin^2 \frac{u}{2}}{\sin^2 \frac{u}{2}}, 0 \right) = \left(\cos \frac{u}{2}, -\sin \frac{u}{2}, 0 \right)$$

$$\beta(u) = \tau(u,0) = (u - \sin u, 1 - \cos u, 0)$$

$$\beta'(u) = (1 - \cos u, \sin u, 0)$$

$$\beta''(u) = (\sin u, \cos u, 0)$$

$$K_g(u) = \frac{[n(u,0), \beta'(u), \beta''(u)]}{\|\beta'(u)\|^3} \leftarrow \text{Геодезијска кривина од } \beta$$

$$[n(u,0), \beta'(u), \beta''(u)] = \begin{vmatrix} \cos \frac{u}{2} & -\sin \frac{u}{2} & 0 \\ 1 - \cos u & \sin u & 0 \\ \sin u & \cos u & 0 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow \beta \text{ је геодезијска}$$

(Г) За проверу које су координатне линије главне, потребно је наћи којфицијенте друге основне форме.

$$\tau_u(u,0) \times \tau_v(u,0) = \begin{vmatrix} \bar{x} & \bar{y} & -\bar{z} \\ 1 - \cos u \operatorname{ch} v & \sin u \operatorname{sh} v & 2 \cos \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2} \\ -\sin u \operatorname{sh} v & -\cos u \operatorname{ch} v & 2 \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} \end{vmatrix} =$$

$$= \left(2 \sin u \operatorname{ch} v \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} + 2 \cos u \operatorname{sh} v \cos \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2}, -2 \sin u \operatorname{sh} v \cos \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2} - 2 \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (1 - \cos u \operatorname{ch} v), \right. \\ \left. -(1 - \cos u \operatorname{ch} v) \cos u \operatorname{sh} v + \sin^2 u \operatorname{sh} v \operatorname{ch} v \right) = \left(4 \sin \frac{u}{2} \cos \frac{u}{2} \operatorname{ch} v \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} + 4 \cos u \operatorname{sh} v \operatorname{ch} \frac{v}{2} \cos \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2}, \right. \\ \left. -8 \sin \frac{u}{2} \cos \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} \cos \frac{u}{2} \operatorname{sh} \frac{v}{2} - 2 \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (1 - \cos u \operatorname{ch} v), -\cos u \operatorname{sh} v + \cos^2 u \operatorname{sh} v \operatorname{ch} v + \sin^2 u \operatorname{sh} v \operatorname{ch} v \right) = \\ = \left(4 \cos \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} \left(\sin^2 \frac{u}{2} \operatorname{ch} v + \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} \cos u \right), -2 \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} \left(4 \cos^2 \frac{u}{2} \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} + 1 - \cos u \operatorname{ch} v \right), -\cos u \operatorname{sh} v \operatorname{ch} v \right) = \\ = \left(4 \cos \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} \left(\frac{1 - \cos u}{2} \operatorname{ch} v + \frac{\operatorname{ch}^2 v - 1}{2} \cos u \right), -2 \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} \left(\frac{1 + \cos u}{2} \frac{\operatorname{ch}^2 v - 1}{2} + 1 - \cos u \operatorname{ch} v, \operatorname{sh} v (\operatorname{ch} v - \cos u) \right) \right)$$

$$= \left(4 \cos \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} \cdot \frac{1}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u \operatorname{ch} v + \operatorname{ch} v \cos u - \cos u), -2 \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v + \cos u \operatorname{ch} v - \cos u \operatorname{ch} v, \operatorname{sh} v (\operatorname{ch} v - \cos u)) \right)$$

$$\operatorname{sh} v (\operatorname{ch} v - \cos u) = \left(2 \cos \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u), -2 \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u), 2 \operatorname{sh} \frac{v}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u) \right)$$

$$\|\tau_u(u,0) \times \tau_v(u,0)\|^2 = \left(4 \cos \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u)^2 + 4 \sin^2 \frac{u}{2} \operatorname{ch}^2 \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u)^2 + 4 \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u)^2 \right)$$

$$= 4 \operatorname{ch}^2 \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u)^2 (\cos^2 \frac{u}{2} + \sin^2 \frac{u}{2} + \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2}) = 4 \operatorname{ch}^2 \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u)^2 \left(1 + \operatorname{sh}^2 \frac{v}{2} \right) = 4 \operatorname{ch}^2 \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u)^2$$

$$\Rightarrow \|\tau_u(u,0) \times \tau_v(u,0)\| = 2 \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u) \quad (\operatorname{ch} v \geq 1, -\cos u \geq -1 \Rightarrow \operatorname{ch} v - \cos u \geq 0)$$

$$\Rightarrow n(u,0) = \frac{\left(2 \cos \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u), -2 \sin \frac{u}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u), 2 \operatorname{sh} \frac{v}{2} \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u) \right)}{2 \operatorname{ch} \frac{v}{2} (\operatorname{ch} v - \cos u)}$$

$$n(u,0) = \left(\frac{\cos \frac{u}{2}}{\operatorname{ch} \frac{v}{2}}, -\frac{\sin \frac{u}{2}}{\operatorname{ch} \frac{v}{2}}, \frac{\operatorname{sh} \frac{v}{2}}{\operatorname{ch} \frac{v}{2}} \right)$$

$$r_{uu}(u,v) = (\sin u \cosh v, \cos u \cosh v, -2 \sin \frac{u}{2} \cdot \frac{1}{2} \sinh \frac{v}{2})$$

$$r_{uv}(u,v) = (-\cos u \sinh v, \sin u \sinh v, 2 \cos \frac{u}{2} \cdot \cosh \frac{v}{2} \cdot \frac{1}{2})$$

$$r_{vv}(u,v) = (-\sin u \cosh v, -\cos u \cosh v, 2 \sin \frac{u}{2} \cdot \sinh \frac{v}{2} \cdot \frac{1}{2})$$

$$\begin{aligned} e(u,v) &= \langle r_{uu}(u,v), n(u,v) \rangle = \sin u \cosh v \cdot \frac{\cos \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} + \cos u \cosh v \cdot \frac{-\sin \frac{u}{2} \sinh \frac{v}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} = \\ &= \frac{\cosh v}{\sinh \frac{v}{2}} (\sin u \cos \frac{u}{2} - \cos u \sin \frac{u}{2}) - \frac{\sin \frac{u}{2} \sinh \frac{v}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} = \frac{\cosh v}{\sinh \frac{v}{2}} \cdot \sin(u - \frac{u}{2}) - \sin \frac{u}{2} \cdot \frac{\cosh v - 1}{\sinh \frac{v}{2}} = \\ &= \frac{\sin \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} (\cosh v - \cosh(u-1)) = \frac{\sin \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(u,v) &= \langle r_{uv}(u,v), n(u,v) \rangle = -\cos u \sinh v \frac{\cos \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} - \sin u \sinh v \frac{\sin \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} + \cos \frac{u}{2} \cosh \frac{v}{2} \cdot \frac{\sinh \frac{v}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} = \\ &= -\frac{\sinh v}{\sinh \frac{v}{2}} (\cos u \cos \frac{u}{2} + \sin u \sin \frac{u}{2}) + \cos \frac{u}{2} \sinh \frac{v}{2} = -\frac{\sinh v}{\sinh \frac{v}{2}} \cos(u - \frac{u}{2}) + \cos \frac{u}{2} \sinh \frac{v}{2} = \\ &= -\frac{2 \sinh \frac{v}{2} \cosh \frac{v}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} \cos \frac{u}{2} + \cos \frac{u}{2} \sinh \frac{v}{2} = -2 \sinh \frac{v}{2} \cos \frac{u}{2} + \cos \frac{u}{2} \sinh \frac{v}{2} = -\cos \frac{u}{2} \sinh \frac{v}{2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} g(u,v) &= \langle r_{vv}(u,v), n(u,v) \rangle = -\sin u \cosh v \cdot \frac{\cos \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} + \cos u \cosh v \cdot \frac{\sin \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} + \sin \frac{u}{2} \sinh \frac{v}{2} \cdot \frac{\sinh \frac{v}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} = \\ &= -\frac{\cosh v}{\sinh \frac{v}{2}} (\sin u \cos \frac{u}{2} - \cos u \sin \frac{u}{2}) + \sin \frac{u}{2} \frac{\sinh \frac{v}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} = -\frac{\cosh v}{\sinh \frac{v}{2}} \sin(u - \frac{u}{2}) + \sin \frac{u}{2} \cdot \frac{\cosh v - 1}{\sinh \frac{v}{2}} = \\ &= \frac{\sin \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} (-\cosh v + \cosh(u-1)) = -\frac{\sin \frac{u}{2}}{\sinh \frac{v}{2}} \end{aligned}$$

Крива $\gamma(t) = r(u(t), v(t))$ је главна ако и само ако је

$$\begin{vmatrix} -u''(t)^2 & u'(t)v'(t) & -u'(t)^2 \\ E(u(t), v(t)) & F(u(t), v(t)) & G(u(t), v(t)) \\ e(u(t), v(t)) & f(u(t), v(t)) & g(u(t), v(t)) \end{vmatrix} = 0.$$

Координатна линија $\alpha_{v_0}(t) = r(t, v_0)$ задовољава $u(t)=t$, $v(t)=v_0$, па је $u'(t)=1$, $v'(t)=0$.

$$\begin{vmatrix} 0 & 0 & -1 \\ (\cosh v_0 - \cos t)(\sinh v_0 + 1) & 0 & (\sinh v_0 - \sin t)(\sinh v_0 + 1) \\ \frac{\sin \frac{t}{2}}{\sinh \frac{v_0}{2}} & -\cos \frac{t}{2} \sinh \frac{v_0}{2} & -\frac{\sin \frac{t}{2}}{\sinh \frac{v_0}{2}} \end{vmatrix} = \cos \frac{t}{2} \sinh \frac{v_0}{2} (\cosh v_0 - \cos t)(\sinh v_0 + 1) = 0, \forall t \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow \sinh \frac{v_0}{2} = 0 \Rightarrow \boxed{v_0 = 0}$$

Дакле координатна линија $v=0$ је главна.

Координатна линија $\beta_{u_0}(t) = r(u_0, t)$ задовољава $u(t)=u_0$, $v(t)=t$, па је $u'(t)=0$, $v'(t)=1$.

$$\begin{vmatrix} -1 & 0 & 0 \\ (\cosh t - \cos u_0)(\sinh t + 1) & 0 & (\sinh t - \sin u_0)(\sinh t + 1) \\ \frac{\sin \frac{u_0}{2}}{\sinh \frac{u_0}{2}} & -\cos \frac{u_0}{2} \sinh \frac{u_0}{2} & -\frac{\sin \frac{u_0}{2}}{\sinh \frac{u_0}{2}} \end{vmatrix} = -\cos \frac{u_0}{2} \sinh \frac{u_0}{2} (\cosh t - \cos u_0)(\sinh t + 1) = 0, \forall t \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow \cos \frac{u_0}{2} = 0 \Rightarrow \frac{u_0}{2} = \frac{\pi}{2} + k\pi \Rightarrow \boxed{u_0 = \pi + 2k\pi, k \in \mathbb{Z}}$$

Координатне линије су $= \pi + 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$, јесу главне.